

บันทึก

เรื่อง การให้บุคคลอื่นซึ่งมิใช่ผู้ประมูลเงินอากรทำสัญญาอนุญาตเก็บรั้งนกอีแอ่น
ตามกฎหมายว่าด้วยอากรรั้งนกอีแอ่น

กรมสรรพากร ได้มีหนังสือ ส่วนที่ ๓๓๓๓/๖๓๐๑ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๘) มีความเห็นว่า บริษัท พีพี คาบานา ๑๙๙๑ จำกัด ไม่อาจให้บริษัท รั้งนกตรังพัฒนา จำกัด ซึ่งเป็นคนละบุคคลกันเข้าทำสัญญาอนุญาตเก็บรั้งนกอีแอ่นกับผู้ว่าราชการจังหวัดตรังแทนบริษัท พีพี คาบานา ๑๙๙๑ จำกัด ได้ เพราะบริษัท รั้งนกตรังพัฒนา จำกัด ไม่ใช่นิติบุคคลที่เข้าประมูลเงินอากรและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง อนุญาตให้เป็นผู้เข้าประมูลเงินอากรที่มีสิทธิเข้าทำสัญญาดังกล่าวได้

กรมสรรพากรขอหารือเพิ่มเติมว่า บริษัท พีพี คาบานา ๑๙๙๑ จำกัด ซึ่งเป็นผู้มีสิทธิเข้าทำสัญญาอนุญาตเก็บรั้งนกอีแอ่นจะโอนสิทธิดังกล่าวให้ผู้อื่นได้หรือไม่ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจอนุญาตได้หรือไม่ หรือในกรณีที่บริษัท พีพี คาบานา ๑๙๙๑ จำกัด ไม่เข้าทำสัญญาอนุญาตดังกล่าวแล้ว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังจะใช้อำนาจอนุญาตให้บุคคลอื่นเข้าทำสัญญา โดยอาศัยเงื่อนไขตามข้อ ๖.๕ ของประกาศจังหวัดตรัง เรื่อง ประมูลเงินอากรเก็บรั้งนกอีแอ่น ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๘ ได้หรือไม่ ซึ่งกรมสรรพากรพิจารณาแล้ว เห็นว่า กรณีดังกล่าวข้างต้นชอบที่จะกระทำได้ กรมสรรพากรจึงขอหารือว่าความเห็นดังกล่าวของกรมสรรพากรถูกต้องหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๘) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมสรรพากรพร้อมกับได้รับฟังคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมสรรพากร) แล้ว มีความเห็นว่า กฎกระทรวงการคลัง ออกตามความในพระราชบัญญัติอากรรั้งนกอีแอ่น พุทธศักราช ๒๔๘๒ ได้ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังที่จะอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ผู้ประมูลเงินอากรผู้ใดเก็บรั้งนกอีแอ่นก็ได้ แล้วแต่จะเห็นสมควร ไม่ว่าผู้นั้นจะเป็นผู้ประมูลเงินอากรสูงสุดหรือไม่ก็ตาม^๑ ย่อมแสดงให้เห็นได้ชัดเจนว่า คุณสมบัติของผู้เข้าเสนอประมูลเงินอากรแต่ละรายนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะใช้ในการพิจารณาว่าบุคคลนั้นสมควรจะเป็นผู้ประมูลได้หรือไม่ มิใช่คำนึงแต่เฉพาะว่าผู้นั้นเป็นผู้ประมูลเงินอากรสูงสุดหรือไม่แต่เพียงอย่างเดียว เพราะเมื่อพิจารณาเอกสารประมูลเงินอากรเก็บรั้งนกอีแอ่น ตามประกาศจังหวัดตรัง เรื่อง ประมูลเงินอากร

^๑ ข้อ ๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจที่จะอนุญาต หรือไม่อนุญาตให้ผู้ประมูลเงินอากรผู้ใดเก็บรั้งนกอีแอ่นก็ได้ แล้วแต่จะเห็นสมควร แต่ถ้าจะอนุญาตแล้วให้พิจารณาแก่ผู้ประมูลเงินอากรสูงสุดก่อน ถ้าเห็นว่าผู้นั้นไม่สมควรได้รับอนุญาต ก็ให้พิจารณาอนุญาตแก่ผู้ประมูลเงินอากรรองลงมาเป็นลำดับ

เก็บรังนกอีแอ่น ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๘ ข้อ ๒^๒ แล้วจะเห็นได้ว่า มีการกำหนดคุณสมบัติของผู้เสนอประมูลเงินอากรไว้ด้วยว่า นอกจากจะต้องเป็นบุคคลธรรมดา หรือบริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ที่ไม่เป็นผู้ถูกแจ้งเวียนชื่อทั้งงานของทางราชการหรือห้ามติดต่อหรือห้ามเข้าเสนอราคากับจังหวัดแล้ว ยังต้องไม่เป็นผู้ได้รับเอกสิทธิ์หรือความคุ้มกันซึ่งอาจปฏิเสธไม่ยอมขึ้นศาลไทย เว้นแต่รัฐบาลของผู้เสนอประมูลเงินอากรได้มีคำสั่งให้สละสิทธิ์และความคุ้มกัน เช่นว่านั้น เมื่อเป็นเช่นนี้ การที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังจะพิจารณาอนุญาตให้ผู้เข้าเสนอประมูลเงินอากรผู้ใดเป็นผู้ประมูลได้ ย่อมจะต้องพิจารณาคุณสมบัติของผู้เข้าเสนอประมูลเงินอากรแต่ละรายตามข้อ ๒ ดังกล่าวก่อนเป็นประการสำคัญ สิทธิในการเข้าทำสัญญาอนุญาตเก็บรังนกอีแอ่นของผู้ประมูลได้ย่อมเป็นสิทธิเฉพาะตัวของผู้นั้น และไม่อาจจะโอนให้แก่ผู้อื่นได้ หากไม่มีกฎหมายบัญญัติให้สิทธิที่จะโอนแก่กันได้โดยชัดแจ้ง ซึ่งเมื่อพิจารณาสาระในกฎกระทรวงดังกล่าวโดยตลอดแล้ว จะเห็นได้ว่ามิได้บัญญัติให้มีการโอนสิทธิไว้แต่อย่างใด ดังนั้น บริษัท พีพี คาบานา ๑๙๙๑ จำกัด จึงไม่อาจโอนสิทธิดังกล่าวให้บุคคลอื่น และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังย่อมไม่มีอำนาจอนุญาตให้มีการโอนสิทธิเช่นนั้นได้

สำหรับในกรณีที่บริษัท พีพี คาบานา ๑๙๙๑ จำกัด ไม่เข้าทำสัญญาอนุญาตเก็บรังนกอีแอ่นดังกล่าวแล้ว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังจะอาศัยข้อ ๖.๕^๓ ของประกาศจังหวัดตรังอนุญาตให้บุคคลอื่นเข้าทำสัญญาอนุญาตเก็บรังนกอีแอ่นแทนบริษัท พีพี คาบานา ๑๙๙๑ จำกัด ได้หรือไม่ นั้น เห็นว่า ข้อ ๖.๕ เป็นประกาศที่สงวนสิทธิให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจที่จะอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ผู้ประมูลเงินอากรผู้ใดเก็บรังนกอีแอ่น หรืออาจจะยกเลิกการประมูลเงินอากรรังนกอีแอ่นโดยไม่พิจารณาประมูลเลยก็ได้ แต่การที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังจะอนุญาตให้บุคคลใดเข้าทำสัญญาอนุญาตเก็บรังนกอีแอ่นแทนบริษัท พีพี คาบานา ๑๙๙๑ จำกัด ซึ่งเป็นผู้ประมูลได้นั้น บุคคลดังกล่าวจะต้องเป็น “ผู้ประมูล

^๒ ข้อ ๒. คุณสมบัติของผู้เสนอประมูลเงินอากรเก็บรังนกอีแอ่น

๒.๑ ผู้เสนอประมูลเงินอากร จะต้องเป็น บุคคลธรรมดา หรือบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ที่ไม่เป็นผู้ถูกแจ้งเวียนชื่อทั้งงานของทางราชการ หรือห้ามติดต่อหรือห้ามเข้าเสนอราคากับจังหวัด

๒.๒ ผู้เสนอประมูลเงินอากร ต้องไม่เป็นผู้ได้รับเอกสิทธิ์หรือความคุ้มกันซึ่งอาจปฏิเสธไม่ยอมขึ้นศาลไทย เว้นแต่รัฐบาลของผู้เสนอประมูลเงินอากรได้มีคำสั่งให้สละสิทธิ์และความคุ้มกันเช่นนั้น

^๓ ๖. หลักเกณฑ์และสิทธิในการพิจารณาเงินประมูล

๓๑๓

๓๑๓

๖.๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ทรงไว้ซึ่งสิทธิที่จะอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ผู้ประมูลเงินอากรผู้ใดเก็บรังนกอีแอ่นก็ได้ หรืออาจจะยกเลิกการประมูลเงินอากรรังนกอีแอ่นโดยไม่พิจารณาประมูลเลยก็ได้ สุดแต่จะพิจารณา ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญ และให้ถือว่าการตัดสินใจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นเด็ดขาด ผู้เสนอประมูลจะเรียกร้องค่าเสียหายใด ๆ มิได้ รวมทั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังจะพิจารณายกเลิกการประมูล และลงโทษผู้เสนอประมูลเสมือนเป็นผู้ทั้งงานหากมีเหตุผลที่เชื่อได้ว่า การเสนอเงินประมูลสูงสุด กระทำไปโดยไม่สุจริตหรือมีการสมยอมกันในการเสนอเงินประมูล

เงินอากร” ตามประกาศจังหวัดตรังฯ ด้วย โดยต้องเป็นผู้เข้าประมูลเงินอากรมาตั้งแต่ต้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังจึงจะอนุญาตให้บุคคลนั้นเป็นผู้ประมูลเก็บรั้งนกอีแอ่นได้ แต่ถ้าบุคคลดังกล่าวมิใช่เป็น “ผู้ประมูลเงินอากร” ตามความในข้อ ๖.๕ เสียแล้ว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังย่อมไม่มีอำนาจอนุญาตให้บุคคลนั้นเข้าทำสัญญาอนุญาตเก็บรั้งนกอีแอ่นดังกล่าวได้

ดังนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๘) ซึ่งได้พิจารณาเงื่อนไขตามข้อ ๖.๕ ของประกาศจังหวัดตรัง เรื่อง ประมูลเงินอากรเก็บรั้งนกอีแอ่น ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๘ แล้ว จึงเห็นว่า การให้บุคคลอื่นซึ่งมิใช่ผู้ประมูลเงินอากรเข้าทำสัญญาอนุญาตเก็บรั้งนกอีแอ่นทั้งสองกรณีดังกล่าวข้างต้นนั้น ไม่อาจกระทำได้

(ลงชื่อ) อักษราทร จุฬารัตน

(นายอักษราทร จุฬารัตน)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กรกฎาคม ๒๕๔๐